

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ลักษณะทุนทางสังคมที่ปรากฏในชุมชน 2) ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อทุนทางสังคม 3) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการนำทุนทางสังคมมาใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนและการท่องเที่ยวในชุมชน โดยทำการศึกษาเชิงคุณภาพมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย กลุ่มข้าราชการ กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องและกลุ่มประชาชนทั่วไป รวม 15 คน นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่และทำการวิเคราะห์ตามหลักตรรกะควบคู่กับบริบทโดยมีสถิติเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษา พอสรุปได้ ดังนี้

1) ลักษณะของทุนทางสังคมที่ปรากฏในชุมชน แม้ปัจจุบันจะได้รับผลกระทบในเชิงลบจากการท่องเที่ยว ซึ่งทำให้ลักษณะทุนทางสังคมที่มีพลังร่วมกันลดน้อยลง แต่ก็นับได้ว่าอยู่ในระดับที่ดีเมื่อเปรียบเทียบกับชุมชนข้างเคียง กล่าวคือ ด้านความไว้วางใจ เชื่อใจ ชุมชนมีความไว้วางใจระหว่างกัน กล่าวคือ มีความไว้วางใจในการดูแล หรือจัดการเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นที่รัก หรือ สิ่งมีชีวิตที่เป็นที่รักของตนเอง มีความไว้วางใจในการดูแล หรือ จัดการทรัพย์สินที่มีใช้เงิน ทอง เช่น บ้าน รถยนต์แทนตนเอง เป็นต้น มีความไว้วางใจในการดูแล หรือ จัดการทรัพย์สินที่เป็นเงิน ทอง แทนตนเอง มีความผูกพันในชุมชน มีความมั่นใจและเชื่อมั่นต่อกัน ด้านบรรทัดฐาน ชุมชนยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต รักษากฎกติกาบนพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน และด้านเครือข่าย มีลักษณะการรวมกลุ่มเรียนรู้ในด้านอาชีพและการรวมกลุ่มกันในลักษณะสังคมสงเคราะห์โดยไม่เน้นการสร้างเครือข่ายในเชิงธุรกิจ

2) ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อทุนทางสังคม เป็นไปในเชิงลบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความไว้วางใจ เปลี่ยนจากรูปแบบเดิมเป็นการไว้วางใจกันตามหน้าที่ ด้านบรรทัดฐานการอยู่ร่วมกัน มีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดมากขึ้น และด้านเครือข่าย เน้นการสร้างเครือข่ายในเชิงธุรกิจมากขึ้น

3) ปัญหาอุปสรรค คือ ผู้ประกอบการไม่คำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา มุ่งเน้นประโยชน์ในเชิงธุรกิจจนละเลยประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมไปถึงวิถีชีวิตดั้งเดิม อันเป็นสาเหตุนำไปสู่ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะเน่าเหม็น น้ำเสีย รวมไปถึงมลพิษทางเสียง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะเทศบาลตำบลปาย ควรประกาศเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับทุนทางสังคม ควรพัฒนาสร้างเสริมผู้นำท้องถิ่นให้ตระหนักในเรื่องการนำทุนทางสังคมมาใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบการนำทุนทางสังคมมาใช้

Title of Research Paper : The Impact of Tourism on Community's Social Capital : A Study of Pai Tambon Municipality, Pai District, Maehongson Province

Author : Phramaha Phadung Wannatong

Degree : Master or Arts (Social Development)

Year : 2007

The objectives of this research are to study 1) social capital characteristics appeared in the community ; 2) the impacts of tourism upon the social capital ; 3) problems, obstacles and ways to correct them for the benefits of using the social capital in community development and tourism.

It is a qualitative study using the in-depth interview with 15 key-informants comprising government officials, concerned people and the lay villagers. Data obtained were organized and analysed with logical context description with the help of descriptive statistics.

Findings of the study can be summarized as follows:

1) Through the community's social capital considerably, it is still showing good characteristics comparing with nearby communities, i.e., in the trust aspect, the community demonstrates strongly in managing the love ones or in taking care pets, non-monetary properties, such as house and car or even in the monetary assets themselves. In the social norm aspect, they uphold the Buddhist teachings in daily living practices, keeping common rules for mutual benefits and in the network aspect, they form learning groups in occupation and other social welfare with less emphasis on business.

2) The negative impacts on the community's social capital appear in 3 aspects, i.e., the trust aspect changes from personal trust to functional are; in the social norm aspect, the change is more inclined to use law enforcement and in the network aspect, it is moving toward business tie increasingly.

3) Among problems and obstacles found are the entrepreneurs are not aware of the negative consequences but aim only for their economic gain; they neglect local customs and traditional ways of life leading to environmental problems such bad smell from left-over garbages, waste water including noise pollution.

Important recommendation emerged are local governing bodies, Pai Tambon municipality in particular, should proclaims a law relating to social capital, training local leaders to realize the significance of social capital in community tourism

development and local people's participation in various tasks of community development, among others.